

05.09.2023

Językoznawstwo

Język w epoce antropocenu: ujęcie ekolingwistyczne

Autor/Redaktor: Magdalena Steciąg

Wydawnictwo: Uniwersytet Zielonogórski

ISBN: 978-83-7842-504-5

Językoznawstwo jako dyscyplina naukowa było w swej długiej historii sytuowane głównie w obrębie humanistyki, ale traktowano je czasem jako naukę ścisłą, a czasem przynależną przyrodoznawstwu.

Najogólniejszym tego powodem jest oczywiście to, że język – różnie zresztą pojmowany na przestrzeni stuleci – bywa przedmiotem zainteresowania różnych dziedzin, choćby dlatego, że są one w nim wyrażane; od czasu zwrotu językowego powszechnie uświadamiana jest także jego rola w poznaniu wszechrzeczy. Poza tym językoznawstwo rozwija się w kontakcie z szerszą wiedzą interdyscyplinarną i wielotorowymi nurtami myślenia kreującymi „aurę intelektualną”, która nie sprzyja współcześnie jego integralności: „Lingwistę może m.in. zastanowić, jak to się stało, iż jego dyscyplina z roli przewodniej tzw. dyscypliny pilotującej (lata 30.-60. XX wieku) spadła do rangi jednej – i to być może nie najważniejszej – z nauk o języku (lata 70.-90. XX wieku)” – zauważa Stanisław Gajda, charakteryzując skomplikowaną sytuację poznawczą lingwistyki w XXI wieku. Wzrost heterogeniczności został zapoczątkowany w latach siedemdziesiątych XX wieku, gdy paradygmat strukturalny utracił status jedynej naukowej formy uprawiania językoznawstwa. (...)

[fragment wstępu]

Spis treści

Wstęp | 5

I. Językoznawstwo w dobie antropocenu: ekolingwistyczne koncepcje języka

Przełamywanie antropocentryczności języka (inspiracje fizyczne) | 21

1. Mechanistyczne struktury myślenia i mówienia w języku | 22

2. „Skwantowana” materia języka I 25

3. Gramatyka doświadczenia: dynamizacja czy nominalizacja? I 29

4. Zasada nielokalności języka I 34

Problematyzowanie natury języka (inspiracje biologiczne) I 37

1. Znaturalizowany model języka I 41

2. Hipoteza ekologii rozszerzonej I 44

3. Lingua fracta: modus communicandi interaktywności rozszerzonej I 47

Wnioski I 53

II. Ekolingwistyczne żywioły: metafory języka w ekolingwistyce „Języki ognia”:
glottodydaktyka w ujęciu ekolingwistycznym I 59

1. Kształtowanie modeli glottodydaktycznych: od układów zamkniętych do
złożonych systemów adaptacyjnych I 61

2. Od ujęć krytycznych do ekologicznych I 65

3. Ekolingwistyczna krytyka dogmatów nauczania języków obcych I 69

4. Kto się uczy języków obcych? Dynamiczna koncepcja „ja” I 74

Wnioski I 78
Panta rhei: przepływ języków i płynność granic w warunkach
wielojęzyczności I 80

1. Wielojęzyczna komunikacja receptywna w perspektywie europejskiej I 82

2. Ekolingwistyczne konteksty w badaniu wielojęzyczności receptywnej I 85

3. Lingua receptiva na mapie Europy I 91

Wnioski I 98

Rok publikacji: 2023

Strony: 264

Linki:

- <http://katalog.ow.uz.zgora.pl/produkt/jezyk-w-epoce-antropocenu-ujecie-ekolingwistyczne/>

Słowa kluczowe: ekolingwistyczne koncepcje języka, komunikacja receptywna,
metafora języka